ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Οδηγίες και μέτρα για την επανέναρξη λειτουργίας των σχολικών μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Οι οδηγίες αυτές απευθύνονται στις Διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης όλης της χώρας καθώς και στους Διευθυντές/ντριες σχολικών μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Τα σχολεία εφαρμόζοντας τα συνιστώμενα μέτρα δημόσιας υγείας μπορούν να λειτουργήσουν με ασφάλεια με κύριο στόχο την επανένταξη του μαθητή στην μαθησιακή διαδικασία και την προστασία ευάλωτων μαθητών και προσωπικού. Στα σχολεία δραστηριοποιούνται μαθητές, προσωπικό και επισκέπτες από όλη την κοινότητα. Όλοι αυτοί οι άνθρωποι έχουν στενή επαφή στο σχολείο και συχνά μοιράζονται χώρους και εξοπλισμό.

Η μετάδοση του ιού από άτομο σε άτομο γίνεται κυρίως μέσω αναπνευστικών σταγονιδίων, που παράγονται όταν ένα μολυσμένο άτομο βήχει, φτερνίζεται ή μιλάει. Πρόσφατες μελέτες δείχνουν ότι τα άτομα που έχουν μολυνθεί αλλά δεν έχουν συμπτώματα πιθανότατα συντελούν στην εξάπλωση του COVID-19. Οι πληροφορίες σχετικά με COVID-19 στα παιδιά είναι περιορισμένες, με τα διαθέσιμα δεδομένα να καταδεικνύουν ότι τα παιδιά με επιβεβαιωμένο COVID-19 εμφανίζουν γενικά ήπια συμπτώματα. Ο ρόλος των παιδιών στην μετάδοση της νόσου στον γενικό πληθυσμό είναι ακόμη υπό διερεύνηση.

Οι ηλικιωμένοι και οι ενήλικες που έχουν σοβαρές υποκείμενες ιατρικές παθήσεις διατρέχουν τον υψηλότερο κίνδυνο για σοβαρή νόσηση από COVID-19. Παρά τον χαμηλότερο κίνδυνο σοβαρής νόσου στα περισσότερα παιδιά, τα παιδιά με συμπτώματα συμβατά με COVID-19 πρέπει να αποφεύγουν την επαφή με άλλα άτομα που ενδέχεται να διατρέχουν υψηλό κίνδυνο σοβαρής νόσησης, μια πρακτική που αφορά και τους υπόλοιπους αναπνευστικούς ιούς, όπως η γρίπη.

ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Αναγκαία μέτρα για τον περιορισμό της διασποράς του COVID 19 στο σχολικό περιβάλλον

Τα σχολεία θα πρέπει να είναι προετοιμασμένα για εμφάνιση κρουσμάτων COVID-19 στις μονάδες τους, ανεξάρτητα από το επίπεδο μετάδοσης της νόσου στην κοινότητα.

1. Βασικά μέτρα που πρέπει να εφαρμοστούν πριν την έναρξη της λειτουργίας των σχολείων

1.1. Η συνεργασία των σχολικών μονάδων με τις αντίστοιχες ***Διευθύνσεις Εκπαίδευσης, τις Περιφερειακές Δ/νσεις Εκπαίδευσης*** με τον ΕΟΔΥ είναι καθοριστικής σημασίας για την ομαλή λειτουργία των σχολείων.

1.2. Σε κάθε σχολείο ο Δ/ντής σε συνεργασία με τον Σύλλογο Διδασκόντων θα ασχολείται συστηματικά με τη διαχείριση της συγκεκριμένης κατάστασης, η οποία περιλαμβάνει:

- την καθημερινή εποπτεία της κατάστασης υγείας μαθητών και εκπαιδευτικών για την έγκαιρη αναγνώριση παιδιών και εκπαιδευτικών με συμπτώματα συμβατά με τη νέα νόσο.
- την καθημερινή επιτήρηση της εφαρμογής των μέτρων υγιεινής.

  Σε περίπτωση που παρατηρηθούν στη σχολική μονάδα αποκλίσεις από τα μέτρα υγιεινής που προτείνονται από τον ΕΟΔΥ, ο Δ/ντής της σχολικής μονάδας ενημερώνει με κάθε πρόσφορο τρόπο την αρμόδια Δ/νση Δ.Ε. Η Διεύθυνση Δ.Ε. ενημερώνει ακολούθως την Περιφερειακή διεύθυνση εκπαίδευση και αυτή με τη σειρά της τον ΕΟΔΥ προκειμένου να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα
- την ψυχολογική ενίσχυση των μαθητών και εκπαιδευτικών με την συμβολή ειδικών επαγγελματιών όπου κριθεί απαραίτητο.

Για την αντιμετώπιση ύποπτων και οξέων συμβάντων, όπως την ανίχνευση θετικού περιστατικού για το νέο ιό και την επικοινωνία με τους αρμόδιους φορείς ακολουθείται το πρωτόκολλο διαχείρισης ύποπτου κρούσματος του ΕΟΔΥ (αναμένεται)

Το σχετικό ενημερωτικό υλικό θα αποσταλεί στα σχολεία πριν την επανέναρξη των μαθημάτων, προκειμένου να ενημερωθεί εγκαίρως η εκπαιδευτική κοινότητα.

1.3. Σε κάθε σχολική μονάδα καθορίζεται <u>ένας ειδικός χώρος</u> στον οποίο σε περίπτωση ανάγκης θα πρέπει να οδηγηθεί και να παραμείνει εκεί μέχρι την μεταφορά του οποιοδήποτε ατόμου εμφανίσει συμπτώματα συμβατά με COVID-19 μέσα στο σχολικό κτίριο. Στον συγκεκριμένο χώρο θα πρέπει να υπάρχουν χειρουργικές μάσκες, γάντια και αλκοολούχο αντισηπτικό.

1.4. Λόγω της ιδιαίτερης σημασίας που θα πρέπει να δοθεί στην καθαριότητα του σχολικού περιβάλλοντος είναι σημαντικό το προσωπικό καθαριότητας των σχολείων πριν την έναρξη των μαθημάτων να λάβει τις σχετικές οδηγίες και να έχει στη διάθεσή του τα απαραίτητα μέσα που θα χρειαστεί (βλέπε οδηγίες για την ενδελεχή καθαριότητα του σχολικού περιβάλλοντος).

1.5. Κάθε σχολική μονάδα για την προστασία μαθητών και εκπαιδευτικών είναι απαραίτητο να εφοδιαστεί κατά προτεραιότητα με τα παρακάτω:

- Αντισηπτικά αλκοολούχα διαλύματα για κάθε τάξη
- Υγρά κρεμοσάπουνα για τις τουαλέτες
- Χειροπετσέτες για τις τουαλέτες όπου αυτό είναι εφικτό
- Κοινά καθαριστικά και απολυμαντικά κατάλληλα για τον καθαρισμό επιφανειών με δράση κατά του ιού (οικιακή χλωρίνη και αλκοολούχα διαλύματα με τουλάχιστον 70% αλκοόλη).
- Χειρουργικές και μη ιατρικές μάσκες (για επείγουσες καταστάσεις)

- Γάντια, κυρίως για το προσωπικό καθαριότητας, καθώς και για άλλες επείγουσες καταστάσεις.

1.6. Η διαρρύθμιση των σχολικών τάξεων πρέπει να διαμορφωθεί έτσι ώστε να μεγιστοποιείται η απόσταση μεταξύ των παιδιών στο πλαίσιο του εφικτού, δηλαδή ένας μαθητής ανά θρανίο υιοθετώντας την εκ περιτροπής παρουσία στο σχολείο όπως για παράδειγμα μέρους των μαθητών (των μισών μαθητών) κάθε ημέρα. Η ενδεικνυόμενη απόσταση μεταξύ των μαθητών συνολικά με το θρανίο πρέπει να είναι ίση με 1,5 μέτρο μήκος. Προτείνεται τα θρανία να έχουν κοινό προσανατολισμό ώστε να μειώνεται κατά το μέγιστο δυνατό η έκθεση των μαθητών σε σταγονίδια από βήχα ή φτέρνισμα, ιδιαίτερα σε τάξεις με περιορισμένο χώρο.

Σχήμα 1. Ενδεικνυόμενη απόσταση και προσανατολισμός θρανίων

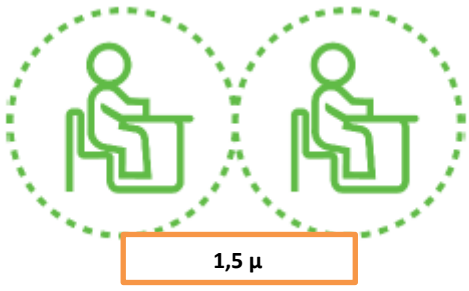

1.7. Εκτός από τη διαρρύθμιση των σχολικών αιθουσών σημαντική είναι η αποσυμφόρηση και του γραφείου των εκπαιδευτικών (απόσταση 1,5 μέτρου μεταξύ των εκπαιδευτικών).

1.8. Η φυσική άσκηση είναι πολύ σημαντική για τους μαθητές όλων των βαθμίδων και ειδικά την περίοδο αυτή. Παρόλα αυτά θα πρέπει να αποφευχθούν τα ομαδικά παιχνίδια με χρήση αντικειμένων ή εξοπλισμού που θα έρχεται σε επαφή με όλα τα παιδιά ταυτόχρονα (μπάλα ή εξοπλισμός γυμναστηρίου). Συνίσταται η χρήση εξοπλισμού ατομικού για κάθε παιδί ο οποίος θα πρέπει να καθαρίζεται σχολαστικά μετά από κάθε χρήση.

1.9. Πριν την έναρξη των μαθημάτων όλοι οι εμπλεκόμενοι, δηλαδή εκπαιδευτικοί, μαθητές, γονείς και λοιπό προσωπικό πρέπει να ενημερωθούν λεπτομερώς για τα μέτρα που θα εφαρμοστούν καθώς και για το πώς θα πρέπει όλοι να συνεργαστούν και να συμβάλουν στην ομαλή λειτουργία των σχολείων και στην επανένταξη των μαθητών στην κανονικότητα. Γι' αυτό το λόγο θα πρέπει οι διευθύνσεις των σχολείων να εξασφαλίσουν ότι:

- Το ενημερωτικό υλικό του ΕΟΔΥ και του Υπουργείου Παιδείας θα έχει διανεμηθεί έγκαιρα και σε κάθε περίπτωση πριν την έναρξη των μαθημάτων, με κάθε πρόσφορο τρόπο σε όλους τους σχετικούς αποδέκτες, δηλαδή στο προσωπικό, μαθήτριες και μαθητές και σε κάθε γονέα ή κηδεμόνα.
- Οι διαδικασίες που θα ακολουθηθούν να έχουν γίνει κατανοητές από όλους τους εμπλεκόμενους. Γι' αυτό το λόγο συστήνεται να προηγηθεί μία ενημερωτική συνάντηση με το Σύλλογο Διδασκόντων του σχολείου και μία συνάντηση με το Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων. Ερωτήματα και απορίες που θα προκύψουν κατόπιν των συναντήσεων μπορούν να τεθούν ιεραρχικά στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΕΟΔΥ .
- Οι δύο πρώτες ώρες της πρώτης και δεύτερης ημέρας λειτουργίας των σχολικών μονάδων θα επικεντρωθούν στην ενημέρωση των μαθητών για κανόνες υγιεινής δίνοντας έμφαση στην απόσταση και την υγιεινή των χεριών και στην χρήση της μάσκας ως προαιρετικού, συμπληρωματικού μέτρου. Οι εκπαιδευτικοί που θα παρουσιάσουν το ενημερωτικό υλικό του ΕΟΔΥ και του Υπουργείου Παιδείας πρέπει να έχουν μελετήσει το σχετικό υλικό και να έχουν επιλύσει τις απορίες τους ώστε να είναι σε θέση να βοηθήσουν τους μαθητές να ακολουθήσουν και να εφαρμόσουν υπεύθυνα τα μέτρα.

2. Στρατηγικές που συνιστάται να εφαρμόζονται κατά τη λειτουργία των σχολείων

Στρατηγικές εφαρμογής της κοινωνικής απόστασης στο σχολικό περιβάλλον

Η επιλογή της κατάλληλης και πιο εφικτής στρατηγικής πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τους διαθέσιμους χώρους, τις υποδομές, τις δραστηριότητες που υλοποιούνται σε κάθε σχολείο αλλά κυρίως τον πληθυσμό των μαθητών που φοιτούν σε αυτό. Οι Διευθύνσεις των σχολείων ανάλογα με το μέγεθος της αίθουσας και τον αριθμό των μαθητών πρέπει να διαμορφώσουν τις αίθουσες με τέτοιο τρόπο ώστε να επιτυγχάνεται η μέγιστη δυνατή απόσταση μεταξύ των μαθητών. Επίσης πολύ σημαντική στρατηγική είναι ο περιορισμός της αλληλεπίδρασης μεταξύ των τάξεων και τμημάτων. Τα σχολεία μπορούν να εφαρμόσουν στρατηγικές όπως:

2.1 Τροποποίηση μαθημάτων όπου οι μαθητές είναι πιθανό να βρίσκονται σε πολύ στενή επαφή μεταξύ τους. Για παράδειγμα, στα μαθήματα φυσικής αγωγής ή μουσικής, αποτρέψτε την ανάμιξη των μαθητών σε περιορισμένο χώρο όπως τα κλειστά γυμναστήρια.

2.2 Αύξηση του διαστήματος μεταξύ των μαθητικών θρανίων. Πραγματοποιήστε αναδιάταξη θρανίων για μεγιστοποίηση του χώρου μεταξύ των μαθητών. Γυρίστε τα θρανία προς την ίδια κατεύθυνση για να μειώσετε τη μετάδοση που προκαλείται από σταγονίδια που περιέχουν ιούς (π.χ. από ομιλία, βήχα, φτέρνισμα).

2.3. Βασική στρατηγική είναι ο ***περιορισμός της αλληλεπίδρασης μεταξύ διαφορετικών τάξεων- τμημάτων***. Θα πρέπει να επιδιώκεται η σταθερή συνύπαρξη των ίδιων ατόμων στον ίδιο χώρο. Είναι σημαντικό να αποφεύγουμε δραστηριότητες που φέρνουν σε επαφή μαθητές από διαφορετικά τμήματα/τάξης. Μπορούν να υιοθετηθούν πρακτικές όπως ο συστηματικός διαχωρισμός των τάξεων κατά την είσοδο-έξοδο από το σχολείο, η σταθερή χρήση αιθουσών από τους μαθητές με μετακίνηση εκπαιδευτικών εφόσον απαιτείται, σταθερή πραγματοποίηση διαλείμματος σε άλλο χρόνο, σταθερή συνύπαρξη των ίδιων μαθητών στο σχολείο κατά την εκ περιτροπής λειτουργία του, αποφυγή μετακίνησης μαθητών σε άλλη αίθουσα για την υλοποίηση ειδικών μαθημάτων κ.ά.

2.4 Αποφύγετε την συγκέντρωση μαθητών σε κοινόχρηστους χώρους. Θα πρέπει να αποφεύγεται η συγκέντρωση σε κλειστούς χώρους. Εάν δεν είναι δυνατόν να ανασταλεί η χρήση κοινόχρηστων χώρων, προσπαθήστε να περιορίσετε το βαθμό στον οποίο οι μαθητές αναμιγνύονται μεταξύ τους και παραμένουν σε αυτούς και ιδιαίτερα μαθητές από διαφορετικές τάξεις. Περιορίστε τη χρήση χώρων αναμονής και εφαρμόστε διαδικασία με την οποία θα ελέγχεται η είσοδος στις τουαλέτες με υπεύθυνο χώρου.

2.5 Περιορίστε την στενή επαφή μεταξύ μαθητών κατά την είσοδο και έξοδό τους από το σχολικό κτίριο, φροντίζοντας να τηρούνται αποστάσεις μεταξύ μαθητών τόσο κατά την προσέλευση, όσο και κατά την αποχώρησή τους.

2.6 Δεν επιτρέπονται επισκέπτες στο χώρο της τάξης ή του σχολείου.

2.7 Περιορίστε τη μεταφορά από το σχολείο για ειδικά προγράμματα. Για παράδειγμα, εάν οι μαθητές μεταφέρονται από άλλα σχολεία για ειδικά προγράμματα (π.χ. μουσική, ρομποτική, ακαδημαϊκές δραστηριότητες), εξετάστε το ενδεχόμενο να χρησιμοποιήσετε την εξ αποστάσεως μάθηση ή να υλοποιηθούν προσωρινά διπλά προγράμματα στα συμμετέχοντα σχολεία.

2.8 Ενημερώστε και εκπαιδεύστε το προσωπικό, τους μαθητές και τις οικογένειές τους να διατηρούν την απόσταση μεταξύ τους στο σχολείο. Εκπαιδεύστε τους ταυτόχρονα και εξηγήστε τους γιατί αυτό είναι τόσο σημαντικό.

2.9 Εξετάστε τρόπους αντιμετώπισης των αναγκών των μαθητών και των οικογενειών τους, καθώς και των εκπαιδευτικών που ανήκουν σε ομάδα αυξημένου κινδύνου και διατρέχουν κίνδυνο σοβαρής νόσησης από COVID-19. Τα αιτήματα των γονέων που μπορεί να εκφράζουν απορίες και προβληματισμούς σχετικά με υποκείμενες ιατρικές καταστάσεις των παιδιών τους ή άλλων μελών της οικογένειας πρέπει να συζητούνται με ειδικό και να αντιμετωπίζονται κατά περίπτωση.

2.10 Καθημερινά, εκτός από την τήρηση των ενδεικνυόμενων αποστάσεων από εκπαιδευτικούς και μαθητές, θα πρέπει να επιτηρείται η εφαρμογή των βασικών κανόνων υγιεινής. Βασικό μέτρο πρόληψης της διασποράς του COVID 19 είναι η συχνή εφαρμογή της υγιεινής των χεριών με πλύσιμο χρησιμοποιώντας νερό και κρεμοσάπουνο είτε με χρήση αντισηπτικού διαλύματος. Ειδικά κατά την είσοδο μαθητών και εκπαιδευτικών στις αίθουσες διδασκαλίας θα πρέπει η αντισηψία των χεριών να υλοποιείται με τη χρήση αλκοολούχου αντισηπτικού διαλύματος. Επίσης, είναι πολύ σημαντική η εκπαίδευση των μαθητών στην διαχείριση του τυχόν βήχα ή φτερνίσματός τους ειδικά μέσα στον κλειστό χώρο της αίθουσας διδασκαλίας η οποία θα πρέπει να επιδιώκεται να αερίζεται πολύ καλά με φυσικό τρόπο, καθ' όλη τη διάρκεια του μαθήματος. Επιτρέπεται η προαιρετική χρήση μη-ιατρικής προστατευτικής μάσκας από εκπαιδευτικούς και μαθητές τηρώντας τους όρους σωστής χρήσης της (βλ. σχετικές οδηγίες/βίντεο στην τηλεόραση). Η χρήση της μάσκας αποτελεί συμπληρωματικό μέτρο και δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί χωρίς τους απαραίτητους κανόνες υγιεινής. Χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή να μην καλλιεργηθεί το αίσθημα ψευδούς ασφάλειας από την χρήση της μάσκας ή ανάρμοστες συμπεριφορές διάκρισης και προαγωγής στίγματος από μαθητές που προαιρετικά χρησιμοποιούν ή όχι την μάσκα. Ειδικά κατά την παράλληλη στήριξη από τον εκπαιδευτικό της στήριξης, ΕΒΠ, Σχολικό Νοσηλευτή είναι υποχρεωτική η χρήση μάσκας, δεδομένου ότι δεν δύναται να τηρηθεί η ελάχιστη ασφαλής απόσταση μεταξύ εκπαιδευτικού προσωπικού και μαθητή. Ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί στην κατανόηση από μέρους των μαθητών της αποφυγής ανταλλαγής αντικειμένων μεταξύ τους και της χρήσης κοινού εξοπλισμού. Όλα τα άτομα μέσα σε μία αίθουσα θα πρέπει να συμβάλουν στην διατήρηση της καθαριότητας του περιβάλλοντος χώρου και στη συνεχή υπενθύμιση των βασικών αρχών υγιεινής.

2.11. Επιπρόσθετα μέτρα που θα χρειαστεί πιθανώς να εφαρμοστούν προκύπτουν από τα επιδημιολογικά δεδομένα σε τοπικό και εθνικό επίπεδο. Γι' αυτό το λόγο οι Διευθύνσεις των σχολείων θα πρέπει να είναι σε εγρήγορση και σε συνεχή

επικοινωνία με τις διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, τις Περιφερειακές Διευθύνσεις και οι τελευταίες με τη σειρά τους με τον ΕΟΔΥ.